

heid van huis goed van pas kwam. Haar man geloofde haar en hij noch de burens keken vreemd op toen ze met een pasgeboren kind uit Brabant terugkwam. Het pamflet verhaalt nauwkeurig hoe dat in zijn werk ging. Tijdens een handelsreis naar de Kempen werd Haesgen in de buurt van Den Bosch door een hevig onweer overvallen zodat ze moest schuilen in de Schans van Crèvecoeur, een versterkt bastion aan de Maas waarin een Staats garnizoen van soldaten met hun gezinnen lag. Juist op dat ogenblik beviel een van de soldatenvrouwen van haar vijfde of zesde kind –één teveel gezien de armoede waarin het gezin leefde. Nadat ze uitvoerig op de zojuist bevallen soldatenvrouw had ingesproken, wist Haesgen de baby van haar te kopen voor twee beddentijken en enig geld toe. Vervolgens nam ze het kind mee op haar thuisreis alsof ze er onderweg zelf van bevalen was. In de herberg te Dordt aangekomen liet ze zich als een echte kraamvrouw met haar baby vertroetelen. Zij wendde grote zwakte voor, waarop de Dordtse waardin ijlings iemand naar Rotterdam zond om Matthijs te halen. Samen met Haesgens moeder kwam hij naar Dordt en nam haar met het kind mee terug naar Rotterdam. Daar speelde Haesgen de zojuist bevallen kraamvrouw. Om niet door de mand te vallen, wilde ze alleen een onervaren meisje als hulp, maar ze liet zich alle geboorterituelen van de burens welgevallen. Het kind werd gedoopt en kreeg een peter en meter, die de vereiste pillegiften (doopgeschenken) beloofden.⁶ Matthijs richtte voor zijn vrienden en familie een groot doopmaal aan. Maar omdat Haesgen geen zog kreeg en het kind niet zelf

kon voeden, moest het worden uitbesteed bij een min, een metselaarsvrouw.

De waarheid haalde Haesgen spoedig in. De soldaat uit Fort Crèvecoeur die de vader van de baby was, kwam op 9 maart in de herberg De Helm te Dordt waar hij in de loop van het gesprek het nieuws van Haesgens bevaling hoorde. Zijn plaats in dit verhaal is niet helemaal duidelijk. Was zijn komst naar Dordt toeval? Of wilde de man Haesgen chanteren? Hij zal dan de vermoorde onschuld hebben gespeeld en op hoge toon genoegdoening hebben geëist –want hij kon natuurlijk niet riskeren dat hijzelf een proces wegens kinderhandel aan zijn broek kreeg. Het is ook mogelijk dat zijn vrouw buiten hem om had gehandeld zodat hij in eerste instantie niets van de geboorte en verkoop van zijn jongste kind heeft geweten; bevalingen speelden zich toen geheel in het vrouwelijke domein af en mannen werden er zo lang mogelijk buiten gehouden. Maar dan is hij er toch later achter gekomen. Het pamflet zegt uitdrukkelijk dat andere soldaten en hun vrouwen bij de onderhandelingen over de prijs voor het kind aanwezig waren. Zelfs als dat niet voor de vader gold, dan zullen zijn kompanen hem op de hoogte hebben gebracht. Zijn komst op het juiste moment in precies dezelfde Dordtse herberg zou anders wel een onwaarschijnlijk groot toeval zijn geweest.

In ieder geval liet de soldaat weten dat hij het bedrog doorzag en de boosdoener kende. Het verhaal moet daarop als een lopend vuurtje naar Rotterdam zijn gegaan. Haesgen was ontmaskerd. Maar ze wilde van geen wijken weten. Ze zwoer en vloekte dat het